

ACC. N:R M. 16336: 1-3.

Landskap: Halland *Upptecknare:* Barbro Radby o. Folke Åstrand
Härad: Hök *Berättare:* Johanna o. Petronella Persson
Socken: Ysby *Berättarens yrke:*
1888 o. 1894
Uppteckningsår: 1956 *Född år* i Kövlinge, Ysby sn.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Julseder. 1. 1-2.

Nöjen. 1. 3.

Midsommar. 1. 3.

(foto 1. 15. 3;

neg. nr. X: 2: 22: 3

X: 2: 22: 4

X: 2: 22: 5.)

Skriv endast på denna sida.

Personliga data. Fröknarna Johanna och Petronella Persson hade sitt förädrarhem på Övergården, Kövlinge. Nu bor de i Laholm. De var villiga att lämna uppgifter.

Jul i gammal stil, Vippentorpet 1910. Vi var med och firade jul i August Ysenius' föräldrahem Vippentorpet (ryggåsstuga som numera tillhör Södra Hallands Hembygds- och Fornminnesförening) 1910 eller 1911. August Ysenius hade bjudit några vänner och arrangerade julfirandet så som det gick till i hans barndom. Man hade lagt halm

neg. nr. K: 2: 22: 3

på golvet och på den öppna härden stod en gryta med risgrynsgröt. Strax när vi kommit dit var det dopp i grytan och så fick man smör och julost i en gammal form. Vi låg i halmen på golvet runt grytan och åt. Julöl som var hembryggt sattes fram i stänka och när det dracks och stänkan gick runt sa man en ramsa: "Per Mattsa". - "Vad vill du?" - "Jag vill

dricka." - "Så drick då!" - Och sedan man druckit: "Per Mattsa." -
-"Vad vill du?" - "Jag har druckit." - "Hur smakte det?" - "Känn
pau!" Sedan lektes det jullekar, bl.a. "mala senap" och "sko blacka".
När man lekte "sko blacka" lade man en kraftig stake eller stock
mellan ett par stolar och på den skulle man sitta med raka, korsade
ben och sedan med en käpp försöka slå ned någon sak som låg på stoc-
ken. Så småningom dukades den egentliga julmåltiden fram. "Sömmes-
karet"(el. "sömm^asfatet") - ett fat med fläsk - sattes fram på lång-
bordet tillsammans med den mat man hade fått av tidigare samt dessu-
tom sött bröd - det åts bara julafton - malen senap och salt. Man
skar av fläsket och åt med händerna. Det enda redskap vid måltiden
som de hade var hornscedar(antagligen åts det soppa också). Man läs-
te ramsor vid bordet.En lät såhär:Julafton och Julada' ha vi så gott
som vi ville ha/ men annanda' jul, sätter mor ut sitt goa sul/ och
tredjeda' kvälla börja käpparna och smälla.(Käpparna är detsamma som
tröskplejlarna). En annan ramsa var: Jag tar'et me ro/ för jag tror
maden är go'. - Fläsk stod framme hela julen och då det kom någon på
besök fick de grovt bröd i brännvin; det kallades att "ta en bränn-
vinssoppa". - Hemmet var mycket fattigt. Julen hemma hos oss var
annorlunda:

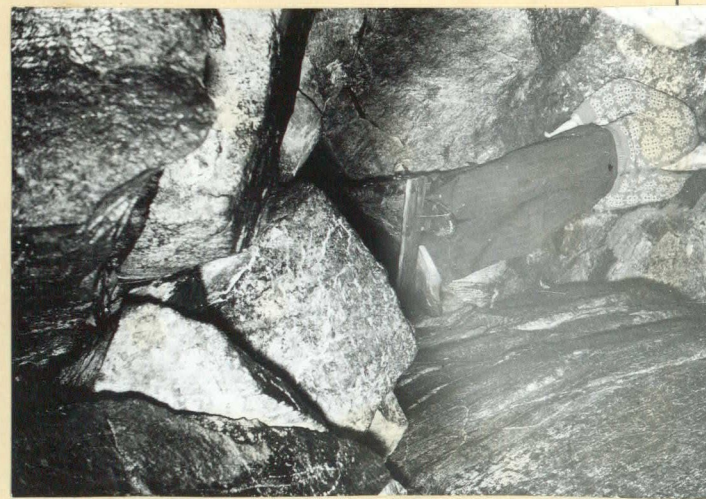
Vi fick julklappar. De kastades in genom dörren och man sprang då
ut för att försöka få tag på dem som hade kastat in dem. (Det var
drängarna). Vi hade julgran.

Nöjen. På sommaren dansades och lektes det på Draboslätten som är till vänster innan vreet vid Vippentorpet. På midssommarrafton brukade man alltid gå ner i den s.k. midsommarstugan. Det var stenhällar och klippor som bildade liksom ett stort rum under markytan. Den hade en naturlig skorsten eller rököppning så man kunde elda. Till midsommar lövades midsommarstugan och vi var många som kunde få plats där. Man trodde förresten att snapphanarna höll till här. Denna grotta ligger inte långt från Vippentorpet, bara något hundratal meter in i skogen norr om vägen.

"Midsommarstugan":

neg. nr. X: 2: 22: 5

neg. nr. X: 2: 22: 4